

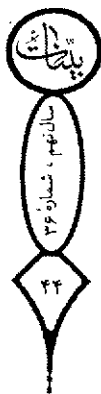
بررسی ترجمه‌های انگلیسی قرآن

آی. آر. کیدوی

ترجمه: زهرا آقا محمد شیرازی

با توجه به این حقیقت تاریخی که نظر مسلمانان اولیه درباره‌ی ترجمه و متن عربی قرآن ثابت نبود. همان‌گونه که نظر عموم مسلمانان تا امروز نیز چنین است. ترجمه ممکن است بخش بدیهی از کار تفسیری مسلمانان تلقی شود. به هر حال، با وجود این که موضوع تفسیر قرآن آن‌چنان مورد بحث نبوده، اما همیشه به انگیزه‌های احساسی پشت ترجمه‌ی متن قرآنی به زبان‌های غیر عربی، با بدگمانی نگریسته شده است. این واضح است چون نیاز به ترجمه‌ی قرآن در شرایط تاریخی‌ای بروز کرد که عده‌ی زیادی از مردم غیر عرب، اسلام را پذیرفته بودند و ایجاد گرایش جدید زبانی در محتوای وحی، چنان‌چه برای مثال- در مورد کتب عهد جدید مسیحیان اتفاق افتاد، می‌توانست به پیشرفت‌های غیر قابل پیش‌بینی و نامطلوب در قالب مذهب اسلام بیانجامد.^۱

نیاز مسلمانان به ترجمه‌ی انگلیسی قرآن اساساً برای مبارزه با تلاش مبلغان مذهبی

بود. به دنبال یک سابقه‌ی تاریخی طولانی مجادله‌آمیز، که بخشی از هدف آن تولید یک نسخه‌ی اروپایی معمولاً غلط و گیج‌کننده از کتاب آسمانی مسلمانان بود، مبلغان مسیحی در قرن هجدهم یورش خود را از لحاظ سیاسی، به اسلام، با توسعه‌ی ترجمه‌های قرآن شروع کردند.

واضح است، که مسلمانان نمی‌توانستند اجازه دهند، تلاش مبلغان مسیحی که مرتب صحت متن را با تفسیر خصومت‌آمیز خود زیر سؤال می‌بردند، بدون مخالفت، و کنترل نشده باشد. از این رو، آن‌ها تصمیم گرفتند که ترجمه‌ای صحیح از متن قرآن، همراه با خلاصه‌ای موقوت از تعالیم آن را، به دنیای اروپا ارائه کنند. بعدها، ترجمه‌های ایشان به معنای خدمت حتی به مسلمانانی بود که تنها از طریق زبان‌های اروپایی می‌توانستند به وحی قرآنی دسترسی داشته باشند. طبیعتاً زبان انگلیسی مهم‌ترین زبان برای هدف مسلمانان پنداشته می‌شد. مهم‌تر از همه، به دلیل وجود امپراطوری بریتانیا که بعد از کشورهای عثمانی بیشترین تعداد مسلمان را داشت، زبان انگلیسی از اهمیت خاصی برخوردار بود.

به هر حال همان منطق برای حرکت‌های فرقه‌ای درون اسلام و یا حتی گروه مرتد خارج از اسلام، از قبیل قدیانی‌ها، به کار می‌رود؛ که فعالیت‌های ترجمه‌ی قابل ملاحظه‌ی آن‌ها با انگیزه‌ی اعلام وحدت ایدئولوژیک بود. گرچه تعداد زیادی کتاب در زمینه‌ی ابعاد گوناگون قرآن وجود دارد، ولی تا به حال هیچ کار قابل توجهی انجام نشده است، تا انبوه ترجمه‌های انگلیسی موجود قرآن را نقادانه بیازماید.

حتی اطلاعات مربوط به فهرست کتب در این موضوع قبل از ظهور نسبتاً اخیر فهرست جهانی ترجمه‌های معانی قرآن مقدس^۲، واقعاً کم بود. این فهرست شامل جزئیات نشر رسمی ترجمه‌های قرآن در شصت و پنج زبان است.

اثر کم و بیش مهمی در این زمینه قبلاً توسط دکتر حمیدالله، از پاریس نوشته شده است. ادبیات عربی تا پایان دوره‌ی امیه^۳، که ضمیمه‌ی تاریخ ادبیات عربی کمبریج جلد اول است، فهرست کتبی از ترجمه‌های قرآن به زبان‌های اروپایی است، که توسط جی. دی. پیرسون (J.D. Pearson) آماده شده است. مقاله‌ی اخیر در دایرةالمعارف اسلام موجود است.

از آن جا که بر هیچ‌یک از آثار یاد شده، حاشیه نوشته نشده است، خواننده نظری راجع به

ترکیب ذهنی مترجم، پیش‌پندار متعصبانه‌ی او و روش و کیفیت ترجمه‌ی او به دست نمی‌آورد. در هر صورت، فصل کوتاهی با نام: قرآن و فضل و کمال اروپایی، در مقدمه‌ای بر قرآن بل و وات (Bell and watt) آمده است^۴، که گرچه از نظر تهیه‌ی اطلاعات و زمینه برای کار مستشرقان در مطالعات قرآنی و ترجمه‌ها مفید است، لکن کمابیش به همان دلایل برای عموم خوانندگان مسلمان از ارزش کمی برخوردار است. بنابراین، تحقیقاتی که در آن بر جنبه‌های ترجمه‌ی قرآن تأکید می‌شود، مورد نیاز است تا مبادا عالمان غربی خوانندگان غیر عرب خوش‌بین و بی‌توجه به خطرات را منحرف کنند. در این بررسی تلاش شده است تا خصوصیات و کمبودهای ترجمه‌های کامل و اصلی قرآن مطرح شود.

ترجمه‌های انگلیسی اولیه‌ی قرآن توسط مسلمانان، اساساً از اشتیاق افراد متقی برای ردّ ادعاهای مبلغان مسیحی بر علیه اسلام به طور کل و قرآن بالاخص ریشه می‌گرفت. ترجمه‌های زیر گویای این گرایش است:

۱. احمد عبدالحکیم خان، قرآن مقدس: با یادداشت‌های کوتاه مبنی بر قرآن مقدس یا سنت‌های موثق پیامبر یا کتب عهد جدید مسیحیان یا حقیقت علمی، از تمام افسانه‌های جعلی، تاریخ مشکوک و تئوری‌های مورد بحث با دقت اجتناب شده است.^۵
۲. حیرت دهلوی، قرآن: این ترجمه که توسط عالمان فقیه آسیایی تهیه شده و توسط میرزا حیرت دهلوی ویراستاری شده است، پاسخی است کامل و جامع به انتقادات متعدد قرآن، که توسط نویسندگان مختلف مسیحی از قبیل دکتر: سیل (Sale)، رادول (Rodwell)، پامر (Paimer) و سر دابلیو مور (Sir.w.Muir) نوشته شده است.^۶
۳. میرزا ابوالفضل، قرآن: متن عربی و ترجمه‌ی انگلیسی، همراه خلاصه، که به ترتیب زمان وقوع مرتب شده است.

از آنجا که هیچ‌یک از این ترجمه‌ها توسط یک عالم مشهور انجام نشده، هم کیفیت ترجمه و هم سطح تحقیق خیلی بالا نیست و این آثار صرفاً جنبه‌ی تاریخی دارد. کارهای بعدی به هر حال تلاشی کامل‌تر و عالمانه‌تر را منعکس می‌کند.

۴. محمدمار مادوک و یلیام پیکتال (Piektal)، نویسنده‌ی انگلیسی که اسلام را پذیرفت، از نظر مطرح کردن یک ترجمه‌ی عالی از قرآن، به زبان انگلیسی، با عنوان معنای قرآن عظیم متمایز است.^۷

این ترجمه بسیار محتاطانه و به زیبایی به نسخه‌ی اصلی نزدیک است، اگرچه اکنون زبان آن تا حدودی انگلیسی قدیم است، ولی به هر حال، یکی از ترجمه‌های انگلیسی با کاربرد بسیار زیاد است، یادداشت‌های روشن‌گر و اطلاعات ضمیمه‌ای کمی دارد که مسلماً برای یک خواننده‌ی آشنا به قرآن خیلی مفید نیست.

۵. قرآن مقدس: ترجمه و تفسیر^۸، نوشته‌ی عبداللّه یوسف علی، شاید عوام پسندترین ترجمه، به عنوان یک موفقیت اصلی دیگر در این زمینه است.

یوسف علی، یک مستخدم دولتی، عالمی در آداب و رسوم باستانی مسلمانان بود، تعجبی ندارد که برخی از یادداشت‌های انبوه او به خصوص راجع به جهنم و بهشت، ملائک، جن و تعدد زوجات و غیره طرز فکر شبه عقل‌گرایی زمانش را منعکس می‌کند، چنان‌که آثار اس. احمد و امیرعلی، چنین است.

تأکید بیش از حد او بر موجودات روحانی نیز، نظر جهانی قرآنی را بد جلوه داده است. در مقابل، حقیقت اینست که یوسف علی، بی‌شک یکی از معدود مسلمانانی است که، تسلط عالی بر زبان انگلیسی داشت، این مورد در ترجمه‌اش کاملاً منعکس است. گرچه کار او بیشتر یک ترجمه‌ی آزاد است تا ترجمه‌ی تحت اللفظی، با وجود این دقیقاً مفهوم نسخه‌ی اصلی را می‌رساند.

۶. قرآن مقدس: با ترجمه و تفسیر انگلیسی،^۹ از عبدالمجید دارآبادی، که کاملاً منطبق بر نظر سنتی است.

این اثر شبیه کار قدیمی‌تر پیکتال، یک ترجمه‌ی دقیق است که با یادداشت‌های مفیدی در زمینه‌ی موارد تاریخی، جغرافیایی و آخرت‌شناسی تکمیل می‌شود. به خصوص بحث‌های روشنگری در زمینه‌ی مذهب تطبیقی دارد. گرچه یادداشت‌ها غالباً جامع نیست، ولی به برطرف کردن تردیدها در ذهن خوانندگان غربی کمک می‌کند. به هر حال این کتاب شامل اطلاعات ناکافی درباره‌ی سوره‌ها (فصل‌های قرآن) است و برخی نوشته‌ها نیاز دارد که به روز شود.

۷. معنای قرآن: نسخه‌ی انگلیسی آن، اثر بزرگ سید ابوالعلاء مودودی است. تفهیم القرآن اردو، یک ترجمه‌ی تفسیر از قرآن است که در آن عظمت و شأن نسخه‌ی اصلی به طور قابل ملاحظه‌ای نمایان است. از آن‌جا که مودودی، از مهارت زیادی در تحقیق مدرن و سنتی بهره می‌برد، اثر او کمک می‌کند که انسان درکی از قرآن به عنوان

منبع هدایت داشته باشد. جدا از مرتب کردن آیات و سوره‌ها در شرایط زمان خودش، نویسندگان از طریق نوشته‌های جامع، دائماً پیام جهانی قرآن را به زمان خود می‌رسانند، و مشکلات خاص آن را نقل می‌کند. بحث منطقی، حساسیت زیاد، کاربرد خردمندانه‌ی تحقیق سنتی مسلمانان و راه حل‌های عملی مسائل روز، باعث شده است، که در مجموع، اسلام را به عنوان یک راه کامل زندگی و جاده‌ای مستقیم برای تمام بشر نشان می‌دهد، از آنجا که ترجمه‌ی این اثر فوق العاده گران بها (قرآن)، که توسط محمد اکبر انجام شده است، به طرز رقت‌انگیزی ضعیف و کسل کننده است. ترجمه‌ی انگلیسی جدید از کل اثر، زیر نظر بنیاد اسلامی لیستر در حال انجام است.

۸. پیام قرآن: نوشته‌ی محمد اسد،^{۱۱} یک ضمیمه‌ی جالب به بدنه‌ی ترجمه‌های انگلیسی را در پوشش انگلیسی ساده نشان می‌دهد. با این حال این اثر با انحراف از نقطه نظر عقاید سنتی اسلام در بسیاری از موارد ضعیف به نظر می‌رسد.

اسد برخلاف این که برخی از بیانات قرآنی را به صورت تحت‌اللفظی در نظر می‌گیرد، وقوع وقایعی از قبیل انداختن ابراهیم در آتش، صحبت کردن عیسی در گهواره و غیره را رد می‌کند. او هم چنین لقمان، خضر و ذوالقرنین را به عنوان اشخاص اسطوره‌ای ملاحظه می‌کند. و نظرات ضد عقاید سنتی در زمینه‌ی منسوخ شدن آیات دارد. اگر این نقص‌ها را کنار بگذاریم، این ترجمه‌ی بسیار خوانا شامل اطلاعات خوب و مفیدی - گرچه گاهی غیر قابل اعتماد - درباره‌ی سوره‌های قرآنی است و هم چنین نوشته‌های جامعی در زمینه‌ی موضوعات قرآنی ارائه می‌کند.

۹. قرآن: اولین نسخه‌ی آمریکایی،^{۱۲} در گذشته‌ای نه چندان دور توسط یک مسلمان انگلیسی زبان دیگر، تی. بی. اروینگ (T. B. Irving) است، که پیدایش ترجمه‌ی انگلیسی تخصصی اخیر را نشان می‌دهد. این اثر فاقد نوشته‌های متنی و توضیحی است. اروینگ با استفاده از داوری خودش؛ برای هر رکوع قرآنی (بخش)، موضوعاتی را تعیین کرده است. گرچه از انگلیسی جدید و قوی استفاده شده است، لکن در مجموع از نمونه‌های ترجمه‌ی غلط و عبارات بی‌ربط، آزاد نیست.

اروینگ با در نظر گرفتن خوانندگان آمریکایی، به خصوص جوانان؛ از اصطلاحات انگلیسی آمریکایی زیادی استفاده کرده، که در جای خود برازنده‌ی شکوه سبک و طرز بیان قرآن نیست.

علاوه بر موارد بالا، تعدادی ترجمه‌های دیگر توسط مسلمانان وجود دارد، لکن به عنوان اقدام مهمی در این زمینه دسته‌بندی نمی‌شود، که عبارتند از:

۱. الحاج حافظ غلام سرور، ترجمه‌ی قرآن مقدس (سنگاپور، ۱۹۲۰م)
 ۲. علی احمد خان جلاندی، ترجمه‌ی قرآن مقدس با شکوه، با تفسیر (لاهور، ۱۹۶۲م)
 ۳. عبدالرحمان تارک و ضیاء الدین گیلانی، قرآن مقدس، ترجمه به زبان انگلیسی (لاهور، ۱۹۶۶م).
 ۴. سید عبداللطیف، القرآن: ترجمه به زبان انگلیسی (حیدرآباد، ۱۹۶۹م)
 ۵. هاشم امیرعلی، پیام قرآن در مقایسه (توکیو، ۱۹۷۴م)
 ۶. تقی الدین الهلالی و محمد حسن خان، ترجمه‌ی مشروح انگلیسی از قرآن مقدس: نسخه‌ی خلاصه شده‌ی ابن خطیر، تکمیل شده با الطبری و نظراتی از صحیح بخاری (شیگاگو، ۱۹۷۷م)
 ۷. محمد احمد مفسر، قرآن: اولین تفسیر به زبان انگلیسی (لندن، ۱۹۷۹م)
 ۸. محمود. وای. زید، قرآن: یک ترجمه‌ی انگلیسی از معنای قرآن (تصحیح و تجدید نظر شده، با همکاری کمیته‌ی عالمان مسلمان) (بیروت، ۱۹۸۰م)
 ۹. اس. ام. سرور، قرآن مقدس: متن عربی و ترجمه‌ی انگلیسی (المهرست، ۱۹۸۱م)
 ۱۰. احمد علی، القرآن: ترجمه‌ی تفسیری (کراچی، ۱۹۸۴م)
- (به دلیل اظهارات کفرآمیزی که در قرآن: آخرین نسخه‌ی انگلیسی تألیف شده) (تاکسون، ۱۹۷۸م) نوشته‌ی رشاد خلیفه وجود دارد، این کتاب جزء ترجمه‌های مسلمانان ذکر نشده است.
- برخی از ترجمه‌های مسلمانان نیز، تعصبات قوی فرقه‌گری مترجمان آنها را نشان می‌دهد. برای مثال نظرات شیعه در تفسیرهای همراه کتاب‌های زیر کاملاً منعکس است: اس. وی. میر احمد علی، قرآن مقدس با ترجمه و تفسیر انگلیسی، برطبق نسخه‌ی اهل بیت مقدس و شامل نوشته‌های خاص از حجت‌الاسلام آیت‌الله حاجی میرزا مهدی پویا یزدی، در زمینه‌ی جنبه‌های فلسفی آیات است (کراچی، ۱۹۶۴م)؛ ام. اچ. شاکر، قرآن مقدس (نیویورک، ۱۹۸۲م)؛

سید محمد حسین الطباطبائی، المیزان: تفسیری از قرآن، ترجمه شده از فارسی به انگلیسی توسط سید سعید اختر رضوی (تهران، ۱۹۸۰م). تا به حال پنج جلد این اثر منتشر شده است.

ترجمه‌ی دیگر که گویای وضع فرقه‌ای بارلوی است، قرآن مقدس، نسخه‌ی انگلیسی از احمد رضا خان بریلی، ترجمه‌ی اردو، توسط حنیف اختر فاطمه (لاهور، ان. دی) است.

چنانچه قبلاً اشاره شد، قدیانی‌ها اگرچه اسلام کنترل نشده دارند، لکن فعالانه به ترجمه‌ی قرآن پرداخته‌اند، غیر از انگلیسی، ترجمه‌های آنها در بسیاری از ترجمه‌های اروپایی و آفریقایی موجود است.

قرآن مقدس: ترجمه‌ی انگلیسی (لاهور، ۱۹۱۷م) از محمدعلی، آغاز این تلاش را نشان می‌دهد. این مترجم قدیانی، به دلیل سوء تفسیر چندین آیه‌ی قرآنی گناهکار است. به خصوص آیاتی که مربوط به مسیح موعود، معجزاتش و ملائک شناسی قرآنی است.

تحریف‌های مشابه به ترجمه‌ی قدیانی دیگر، که توسط شر علی انجام شده، آسیب می‌رساند. عنوان کتاب قرآن مقدس: متن عربی با ترجمه‌ی انگلیسی (ربوا، ۱۹۵۵م) زیر نظر میرزا بشیر الدین محمد احمد، دومین جانشین «مسیح موعود» و رئیس احمدیه انجام شد. این اثر بارها چاپ شده، نسخه‌ی رسمی قدیانی را از قرآن نشان می‌دهد. بدون پوزش، شرعلی به میرزا غلام احمد به عنوان «مسیح موعود» اشاره می‌کند و بسیاری از آیات قرآن را ترجمه و تفسیر غلط می‌کند.

قرآن: متن عربی و ترجمه‌ی انگلیسی (لندن، ۱۹۷۰م) نوشته‌ی ظفرالله خان، به عنوان یک اقدام قدیانی قابل توجه دیگر در این زمینه معرفی می‌شود.

ظفرالله، مثل قدیانی‌های دیگر، آیات قرآن را می‌پیچد تا این نظر را بدهد که در پیامبری با پیامبر اسلام بسته نشد. تحمیل نظرات نادرست دیگر درباره‌ی متن قرآن در ترجمه‌های قدیانی زیر نیز یافت می‌شود:

- کمال الله و نظیر احمد، یک تفسیر جاری از قرآن مقدس (لندن، ۱۹۴۸م)

- صلاح الدین پیر، قرآن شگفت‌انگیز (لاهور، ۱۹۶۰م)

- مالک غلام فرید، قرآن مقدس (ربوا، ۱۹۶۲م)

- خادم رحمان نوری، تفسیر جاری قرآن مقدس با نظرات داخل قلاب [] (شلانگ، ۱۹۶۴م)

- فیروزالدین روح، قرآن (کراچی، ۱۹۶۵م)

غیر از قدیانی‌ها، مبلغان مذهبی مسیحی، فعال‌ترین مترجمان غیر مسلمان قرآن بوده‌اند. چنان‌چه قبلاً توجه شد، ریشه‌های این رسم ننگین به انگیزه‌های مبلغان ضد اسلامی برمی‌گردد.

پس تعجبی ندارد که این ترجمه‌ها منصفانه نباشد، زیرا آن‌ها مملو از تقدّم و تأخّر‌ها، حذفیات، اختیارات بدون توضیح، و اشتباهات غیر قابل بخشش است.

یک نمونه‌ی بسیار خام روش مستشرق-مبلغ برای قرآن، در القرآن محمود، نوشته‌ی الکساندر راس (Alexander ross)، ترجمه شده از عربی به فرانسه توسط سر دریر (seieur Duryer) است، که اخیراً برای رضایت همه‌ی کسانی که می‌خواهند به بیهودگی‌های ترکی نگاه کنند، به انگلیسی ترجمه شده است. (لندن، ۱۹۴۹م)

در ترجمه‌ی قرآن، نیت راس، قاضی عسگر شاه چارلز اول، این بود: من خوب فکر کردم که آن را به رنگ آن‌ها در آورم که شما دشمنانتان را با تمام وجودشان ببینید، شما باید برای روبرو شدن... با القرآن او آماده شوید.

در همان رگ ضداسلامی متعصب [ترجمه‌ی او] دو ضمیمه با عنوان یک اخطار یا موعظه‌ی ضروری برای کسانی که مایلند بدانند چه استفاده‌ای از القرآن می‌توان نمود یا آیا در قرائت آن خطری است (صفحات ۲۰-۴۰۶) و زندگی و مرگ محمد: پیامبر ترک‌ها و نویسندگی القرآن در صفحات ۳۹۵-۴۰۵ موجود است.

جرج سیل، حقوقدان، «قرآن» خود را که القرآن محمد نامیده شد، در سال ۱۷۳۴م، در لندن بوجود آورد، که در آن زمان مشهورترین ترجمه‌ی انگلیسی بوده است.

گفتمان مقدماتی جامع سیل که اساساً با سیره و قرآن سروکار دارد، دشمنی عمیق او را با اسلام و این که او قصد تبلیغ مذهبی داشته را فاش می‌کند. از این نظر که او قواعدی را پیشنهاد می‌کند که باید در زمینه‌ی ارتداد محمدی‌ها رعایت شود.

این ترجمه نمونه‌های زیادی از حذف، تحریف و الحاق دارد.

جی. ام. رادول (J.M.Rodwell) رئیس اس. تی. اتلبرگا (S.t.Ethrlberga)، لندن،

با نارضایتی از اثر سیل، ترجمه‌ی خود را تحت عنوان قرآن (لندن، ۱۹۶۱م) ارائه داد.

غیر از مطرح کردن همه گونه ادعاهای وحشیانه و زنده که او در مقابل پیامبر و قرآن در دیباچه دارد، او محکوم به جعل به اصطلاح نظم زمانی سور قرآن است. ترجمه‌ی او و تفاسیر خیالی او در نوشته‌هایش اشتباهات بزرگی دارد.

ای. اچ. پامر. یک عالم اهل کمبریج، کتاب‌های مقدس سری شرق مکس ملر (Max Muller) ترجمه‌ی جدیدی از قرآن را به او سپرد. بنابراین ترجمه‌ی او با نام قرآن در سال ۱۸۸۰م، در لندن چاپ شد. درباره‌ی ارزش ترجمه‌ی پامر، باید به مقاله‌ی ای. آر. نیکل (A.R. Nykl)، حاشیه‌ای بر قرآن ای. اچ. پامر مراجعه کرد که در روزنامه‌ی جامعه‌ی شرقی آمریکایی، (۱۹۳۶م) صفحات ۷۷-۸۴ منتشر شده، که در آن به بیش از ۶۵ نمونه‌ی حذف و غلط در ترجمه‌ی پامر اشاره شده است.

ریچارد بل (Richard Bell)، قاری عربی دانشگاه ادینبرو، و یک خاورشناس تأیید شده، ترجمه‌ای از قرآن با توجه خاص به نظم سوره ارائه کرد، چنانچه از عنوان اثر مشخص است قرآن ترجمه شده با مرتب‌سازی مجدد منتقدانه‌ی سوره‌ها (ادینبرو، ۱۹۳۷-۳۹). بل، علاوه بر توصیف پیامبر به عنوان نویسنده‌ی قرآن، هم چنین معتقد است که قرآن در شکل فعلی‌اش واقعاً توسط خود محمد نوشته شده است، (ص ۷۱). در مرتب‌سازی مجدد سوره‌های قرآن، در حقیقت، بل یک آشفتگی کامل در نظم سنتی ایجاد می‌کند و سعی می‌کند که به تناوب‌ها، جانشینی‌ها و اختلالات در متن اشاره کند. ای. جی. آربری (A.J. Arberry)، خاورشناس مشهور و پروفیسور عربی در دانشگاه‌های لندن و کمبریج. تا کنون آخرین مترجم غیر مسلمان قرآن بوده است.

قرآن تفسیر شده (لندن، ۱۹۵۷م) از آربری، بی‌شک از لحاظ روش و کیفیت، بالاتر از ترجمه‌های انگلیسی دیگر توسط غیر مسلمانان قرار دارد. با این حال از اشتباهات حذف و غلط در ترجمه بری نیست، از قبیل آل عمران: ۴۳؛ نساء ۷۲-۱۴۷؛ مائده ۵۵ و ۷۱؛ انعام ۲۰ و ۱۰۵؛ اعراف ۱۵۷، ۱۵۸ و ۱۹۹؛ انفال ۱۷، ۲۹، ۴۱، ۵۹؛ یونس ۸۸؛ هود ۳۰ و ۴۶، و یوسف ۶۱.

ان. جی. داود (N.J. Dawood) شاید تنها یهودی باشد که قرآن را به انگلیسی ترجمه کرده است. ترجمه‌ی داود، قرآن (لندن، ۱۹۵۶م) موجود در نشر پنگوئن، شاید پرتیراژترین ترجمه‌ی انگلیسی غیر مسلمان از قرآن باشد. تعصب نویسنده راجع به اسلام در مقدمه به راحتی قابل مشاهده است. غیر از پذیرفتن یک نظم غیر معمول سوره در ترجمه‌اش، داود

هم در جاهایی مثل سوره‌ی بقره، آیه‌ی ۹، سوره‌ی اعراف، آیه‌ی ۳۱ و غیره اشتباه دارد. بی‌شک، شرایط خاص تاریخ، که قرآن را در تماس با زبان انگلیسی آورده است، اثر خود را بر تلاش غیر مسلمان و مسلمان برای ترجمه‌ی قرآن گذاشته است. نتایج و موفقیت‌های تلاش‌های ایشان آن‌چنان که انتظار می‌رفت نبود.

برای نمونه، بر خلاف زبان‌های اصلی مسلمانان از قبیل فارسی، ترکی و اردو که منابع زبانی و ادبی بومی را با دقت مورد بحث قرار می‌دهند، تا آن‌چه در زمینه‌ی علم و احساس برعهده‌ی انسان است را برآورده کند، زبان انگلیسی به مثابه‌ی یک واسطه‌ی جهانی، کاملاً در خدمت قرآن به کار گرفته نشده است.

کتاب مقدس مسلمانان باید با یک بیان با شکوه و دقیق در زبان انگلیسی بیاید، که با شأن و عظمت نسخه‌ی اصلی سازگار باشد. به هر حال، به نظر می‌رسد که جریان‌ات تاریخی به نفع چنین پیشرفتی باشد، حتی انگلیسی مسلمان دارد یک شخصیت مسلمان بومی به خود می‌گیرد و ما فقط نیاز به زمان داریم تا ترجمه‌ی قرآن را، در آن زبان داشته باشیم.

تا آن زمان دانشجوی مسلمان باید خردمندانه از پیکتال، ای. یوسف‌علی. اسد و ایروینگ استفاده کند، حتی کیفیت فن نگارش آربری نباید انکار شود، البته در نهایت، مسلمان باید سعی کند که به نسخه‌ی اصلی پی‌برد و اجازه ندهد که در پیچ و خم ترجمه‌ها و تفسیرها گم شود.

۱. برای بررسی خلاصه و مفید نظرات مسلمانان درباره‌ی اجازه‌ی ترجمه‌ی متن وحی به زبان‌های غیر عربی ر. ک: ام. ایوب، ترجمه‌ی معنای قرآن: نظرات قدیمی و بحث‌های جدید، در تحقیق انکار، ۳/۳۴۹، رمضان ۱۴۰۶/۱۴۸۶.
۲. این فهرست در سال ۱۹۸۶م در استانبول، توسط مرکز تحقیق او. آی. اس منتشر شد.
۳. این اثر در سال ۱۹۸۳م، توسط دانشگاه کمبریج چاپ و منتشر شد.
۴. ادینبرو (Edinburgh)، صص ۸۶-۱۷۶، ۱۹۷۰م.
۵. چاپ: ۱۹۰۵م، پشیللا.
۶. چاپ: ۱۹۱۲م، دهلی.
۷. چاپ: ۱۹۳۰م، لندن.
۸. چاپ: ۱۹۳۴-۳۷م، لاهور.
۹. چاپ: ۱۹۴۱-۵۷م، لاهور.
۱۰. چاپ: ۱۹۶۷م، لاهور.
۱۱. چاپ: ۱۹۸۰م، گیبتر.
۱۲. چاپ: ۱۹۸۵م، ورمونت.